U ime Allaha, Sveopćeg dobročinitelja, Milostivog

BILTEN

pokloni mi cvijet

LOTOS - Bilten - Newsletter No 22

Zenica, 2019

Izdavač:

Udruženje L O T O S Zenica, Zaštita mentalnog zdravlja

e-mail: lotos@bih.net.ba

www.lotos-mentalnozdravlje.com

facebook: Lotos-Zaštita mentalnog zdravlja

instagram: lotos.mentalno.zdravlje

Za izdavača: Emina Hadžihalilović

Tehnička priprema i prevod na engleski jezik:

Enes Hadžihalilović

Štampa: Eurocopy Zenica

e-mail: euroccopy@yahoo.com

euroccopy@gmail.com

Bilten se publikuje jedanput godišnje

Tra Reggio Emilia e la Bosnia Erzegovina storie di donne, diritti e partecipazione

Una serata di festa a Reggio Emilia per il progetto di scanbio e cooperazione con leassociazioni al femminile della Bosnia Erzegovina. Promosso da Iscos Emilia-Romagna e Cooperativa sociale Madre Teresa.

PITA E PASTA DI PACE #strongertogether

Lunga è la storia di condivisione e cooperazione fra Emilia-Romagna, Bosnia Erzegovina e Serbia, per sostenere, insieme, la costruzione di una società pacifica e priva di pregiudizi.

Ricordare le atrocità del passato, infrangendo il muro di omertà, è indispensabile per sostenere i diritti dei sopravvissuti di guerra, promuovere la giustizia e impedire al passato di ripetersi.

Con Pita e Pasta di Pace, si cucina per rompere il ghiaccio: i partecipanti potranno condividere le loro rispettive esperienze cucinando i piatti tradizionali dei diversi paesi di provenienza.

LOTOS

Zaštita mentalnog zdravlja; Protection de sante mental; Mental Health Protection

Udruženje je počelo raditi 1992 g., a registrovano je 23.08.1995. godine, pod reg. brojem R-II-90/95 sa svojstvom pravne osobe. Preregistracija je izvršena 11.12.1997. godine pod brojem 08-72-138/97 kod Ministarstva pravde ZE-DO kantona. Udruženje "Lotos" je osnovala grupa entuzijasta u toku rata. Sa novim Zakonom o udruženjima i fondacijama je usklađeno 03. februara 2010. godine uz stari broj 06-05-138-1/97.

Prioritetni sektori:

- zaštita mentalnog zdravlja
- demokratizacija i primjena ljudskih prava i sloboda
- civilno društvo
- umrežavanje

Misija organizacije:

- rad sa talentovanom djecom
- edukacija
- zaštita okoline
- integracija mentalno hendikepirane djece i omladine
- međusobna podrška porodicama sa invalidnim članovima
- razvoj dobrovoljnog sektora
- izgradnja tolerancije u lokalnoj zajednici

Struktura organizacije:

Organizacija ima skupštinu, upravni odbor, izvršnog direktora i administrativno-finansijskog asistenta.

Organizacija izdaje godišnji bilten.

U "LOTOS", Lukovo polje br. 53., 72000 Zenica, Bosna i Hercegovina

Tel./fax: +387 (0)32 421 873, 420 750 GSM: +387 (0)61 892 084, 061 186 955

www. lotos-mentalnozdravlje.com - e-mail: lotos@bih.net.ba

facebook: Lotos-Zaštita mentalnog zdravlja

Račun BAM:1610550003290078 kod Raiffeisen banke dd BiH

filijala Zenica

Nosioc računa (naziv računa) Udruženje Lotos

LOTOS

Zaštitamentalnogzdravlja; Protection de sante mental; Mental Health Protection

LOTOS Association was established in 1992, and registered on August 23, 1995.

Its areas of interests are:

- protection of mental health in children, youth, adolescents
- democratization, promotion and protection of human rights especially of marginalized
  - social categories
- development of civil society
- networking

The Mission of LOTOS is to provide a safe space for the marginalized social categories,

and to work:

- with talented children
- with children with development challenges and their parents and families
- with marginalized social categories
- on the development of the civil society and voluntary sector in our society
- on peace, human rights and tolerance building in our society.

LOTOS is a volunteer association of citizens, whose aim is to contribute to the human welfare

in general. The association was registered in Zenica, Bosnia-Herzegovina, and acts as a non-party, multicultural community. It contributes to mental health protection of heavy wounded persons, paraplegics, refugees, mentally ill, as well as healthy children and adults.

LOTOS activities are carried out through the following:

- counselling office for mental health
- research projects
- recreational projects
- diagnostic-therapeutic projects
- educational programs for professionals and non-professionals
- joint projects with local, republic and international organizations who run the same programs
- translations, printing and distribution of the literature related to the field of mental health

LOTOScares about multi cultures, reduces depression within families and raises self-respect and

self-confidence at children and adults to a higher level.

Our volunteers bring peace and hope for the future.

How can you support LOTOS activi ties? Become a donor

4

Januar

01. januar: Svjetski dan porodice (UN)

20. januar: Zimski pejsaž – radosti raspusta uz druženje na planini

30. januar: dovršavamo Bilten za proteklu godinu i pripremamo

promotivni materijal za "Lotos"

U prvim januarskim danima se obavezno organizuje radni sastanak na kojem se u opuštenoj atmosferi uz prepričavanje novogodišnjih dogodovština rezimiraju utisci od protekle godine.

Posjeta Dnevnom centru "Pomirenje" i druženje uz kreativnu radionicu i neformalni razgovor

PREDGOVOR

Po štovani čitaoče

Već godinama u predgovoru našeg biltena članovi i volonteri pišu o radu i drugim aktivnostima LOTOS-a. Ovaj put ću pokušati sa drugim pristupom.

Prije svega želim se zahvaliti, Tebi čitaoče ovog teksta i biltena, jer si među rijetkima koji u ovom vremenu brzog života koji je okupiran raznim tehnologijama i nebrojenim informacijama, pronašao vremena da pročitaš ovaj tekst. Zapravo je ta gesta vrijedna pohvale. Biti u miru sa sobom i posvetiti se čitanju, to je nešto što rijetki praktikuju. Nemam vremena i sutra ću to obaviti, su najčešće rečenice koje sebi govorimo, i tako prolaze dani i godine. Sve bi to bilo dobro da je život ravna linija sa predvidljivim i tačno zadanim putem. Međutim život nam postavlja nove zadaće nenadano, pa se prečesto ne možemo nositi sa tim zadacima. Za to su nam potrebni drugi, rodbina, prijatelji, razne institucije. Ali šta se desi kad i drugi nemaju vremena za nas ili jednostavno ne žele da nam izađu u susret? Tada smo prinuđeni da se mučimo i s beznačajnim problemima. Na sreću postoje neki ljudi koji su rođeni sa osjećajem za sebe i druge, neki su imali teška iskustva, pa su ih ona probudila osvjestila im da je život previše kratak da bi ga proćerdali na nevažne stvari. Kad sam i sama došla u LOTOS, mislila sam da je potrebno biti bogat da bi pomagao nekome, čak sam dobijala kritike tipa: nije to za tebe, nisi bogataš da bi nekome pružila pomoć. Međutim kroz svoj dugogodišnji volonterski rad u LOTOSU, shvatila sam, da kao što kaže ona pjesma:

NE MORAŠ BITI BOGAT I LIJEP SAMO BUDI DOBAR I POKLONI MI CVIJET

Svi mi možemo pomoći svakome, čak i bogatašima, jer taj cvijet koji dajemo je naša dobra volja, iskrena pažnja, pažljivo slušanje i razumjevanje bez osude. To je ono što svima treba i u ovim vremenima najviše nedostaje. Moja poruka bi bila; "Budite jedni drugima iskreni a pomoć, dajte sebe iskreno i posvećeno 10 minuta i već ste pomogli. Taj osjećaj koji dobijete pomažući je melem koji bliži naše srce i dušu.

Kada sam u novembru 2002. pokucala na vrata LOTOS-a, bila sam obhrvana težinom života i svakodnevnice koja me je deprimirala. Činilo mi se više nisam sposobna nositi teret zvani život. Dočekali su me ljudi puni razumijevanja i strpljenja spremni da slušaju, a ne osuđuju. Toga sam se najviše plašila jer me osuda i stalna kritika i dovela do,, dna". Tada je moje samopoštovanje bilo ispod nule kao i vremenske prilike napolju.

Kroz sve ove godine sam, u znak zahvalnosti, prisutna u LOTOSU ne očekujući ništa jer to što sam dobila tada, za mene je neprocjenljivo. Vratiti čovjeku samopoštovanje, to je nešto što se ne može platiti. Danas (23. august 2018.) sam proglašena predsjednicom Skupštine udruženja LOTOS, to je velika čast ali i obaveza da svojim angažmanom i dalje vraćam dug LOTOSU za ono što su nesebično činili za mene. Svi članovi udruženja LOTOS, oni danas aktivni, oni koji su kratko bili aktivni a i oni koji nažalost nisu među živima su u mene ugradili svoju dobrotu i svoju pozitivnu energiju kojom sada zračim i koju prenosim na druge. Hvala vam svima dobri ljudi, svjesna sam odgovornosti koju preuzimam, trudit ću se da opravdam povjerenje koje mi je ukazano.

Mirjana Puđa

PISANJE BILTENA

Dr. Aiša i Mirsad Uzunović – Eurocopy, zajedno sa Azrom već 22 godine pišu godišnji Bilten Lotosa. Bilten predstavlja narativni izvještaj rada našeg Udruženja. Za tekuću kalendarsku godinu.

Naše volonterke i volonteri svoje aktivnosti slažu u srcima, te nije jednostavno iste "staviti" na papir, a naročito izdvojiti jedne od drugih. Volonterske aktivnosti obogaćuju naša srca, pridružite nam se .

Februar

- 07. februar Međunarodni dan života
- 11. februar Svjetski dan bolesnika
- 13. februar rođendan Habibice
- 14. februar Valentinovo Dan zaljubljenih
- 14. 28. februar Posjete prijateljskim organizacijama

Čestitamo organizatorima "Na maloj oli mpijadi". Ovaj događaj probudio nam je sve pozitivne emocije, sjećanjena 1984. godinu i podigao nivo patriotizma u cjelokupnoj zajednici.

Redovni sastanak Upravnog odbora završen je poziranjem poslije radnog dijela. Na slici su Ahmed Hamidović, Ivana Vasić i izvršna direktorica Lotosa Emina Hadžihalilović.

Redovna radionica subotom

Sastanak koalicije "Pozitivna tolerancija" u Gradskom muzeju

विश्व सहभागिता GLOBAL PARTICIPATION

21 - 23 फरवरी 2019 | 21-23 FEBRUARY 2019

Naša Selma je otišla u Indiju

Mart

- 1. mart Dan suvereniteta Bosne i Hercegovine
- 08. mart Dan žena
- 14. mart Međunarodni dan rijeka
- 20. mart Dan Zenice
- 21. mart Prvi dan proljeća odlazak u prirodu
- 21. mart Međunarodni dan borbe protiv rasizma
- 22. mart Svjetski dan voda
- 27. mart Dan teatra

Doktorica Aiša, gradonačelnik gdin. K asumović Fuad i gđa. Fetić Sena na svečanoj akademiji povodom Dana Grada Zenica.

Na svečanoj akademiji povodom Dana Grada Zenice pjevala je poznata sopranistica Sandra Bagarić i obiljež ila 25 godina umjetničkog rada. Kako seniorke Lotosa prate njen razvo j od prvih početaka to smo ovom prilikom svi zajedno napravili fotografiju za uspomenu.

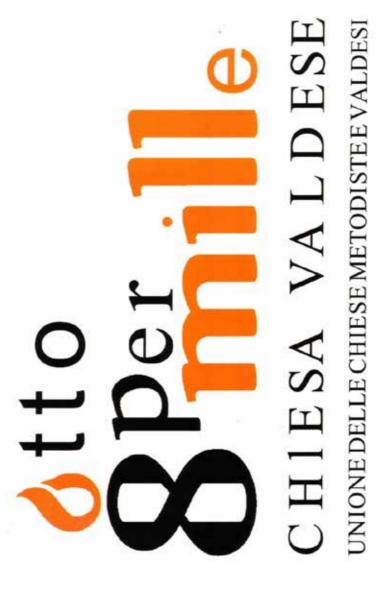

Iz radionice PLAY terapija

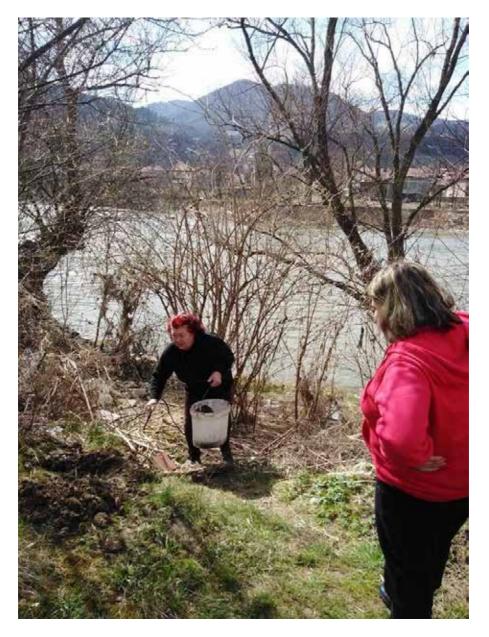
U martu su nas posjetili predstavnici Metodističke crkve "Valdese" iz Italije. Na sastanku su bili rodit elji naših korisnika. Seniorke iz projekta "Starost nije bolest" objasnile su šta one rade. Vruću pitu je servirala gospođa Sena, gospođa Zora je počastila goste kafom i buketom sušenog cvijeća.

Sa našim partnerima iz udruženja "Budimo prijatelji". Radionica u prirodi. Ovaj dan smo posvetili smanjenju Co2 u našem gradu. Posadili smo dvije bukve i jedan grab na obali rijeke Bosne.

Iskoristite trenutak i osvrnite se oko sebe... Naš grad jepun prelijepog zelenila i prirode koje veoma rijetko primjećujemo. Naša dr. Aiša lijepe dane koristi za sadnju novih sadnica ali i upoznavanje članova sa postojećim biljnim vrstama i njihovim blagodatima.

Dr. Aiša, neumorna u akcijama posvećenim ekologiji zalijeva sadnicu, posađenu zajedničkim snagama U "Lotosa" i U "2Budim o prijatelji"

Naše volonterke sa predstavnicom švedske organizacije na seminaru o programima nevladinog sektora u sali Grada Zenica.

Dželila i Mirjana, juniorka i seniorka iz Lotosa.

April

1.april Dan autizma7.april Svjetski dan zdravlja8. april Svjetski dan Roma19.april Dan civilnih žrtava Grada Zenica

Proljetna kafa u društvu naših korisnika. Direktorica Emina Hadžihalilović sa omladinom.

Povodom iznenadne smrti nase Vaske, izražavamo duboko saučešće njenoj porodici i njenim saradnicima.

Sa Vaskom nas veže prijateljstvo i stručna saradnja koja je trajala više od 40 godina. U toku te saradnje razmjenili smo mnogo lijepih i žalosnih trenutaka.

U njenom Zavodu "Mjedenica" boravilo je na dijagnostici i terapiji blizu 200 djece iz Zenice. Ovim putem moramo spomenuti i njen veoma požrtvovani rad u Zavodu "Mjedenica" u toku

agresije na Bosnu i Hercegovinu. U toku blokade Sarajeva u Zavodu je bilo djece iz cijele Republike.

Zaista potresena njenim iznenadnim odlaskom sjećam se zajedničkog susreta u decembru prošle godine.

Sjećanje na Vasku, na njenu životnu energiju, njeno znanje, živjet će u nama dok trajemo i mi.

Vaska je bila probosanski orijentisana, svi su joj ljudi bili jednaki i možemo samo reći, neka joj je lahka zemlja bosanska.

prim.dr.med.mr.sci Aiša Smailbegović-Hadžihalilović sa saradnicima udruzenja LOTOS

12. april, Dan oslobođenja Zenice smo svečano obilježili u muzeju Grada predstavom "Ženski razgovori" Dušana Radovića.

Domaćin nam je bilo udruženje Baton. Predstava je odlično primljena a važan gost nam je bio Saša Domuz koji je pjevao nad Zenicom nebo se ......

U našem klubu je uvijek veselo. Bilo da su rođendani, vjerski ili državni praznici. Lotos je oaza u kojoj se druže osobe sa smetnjama u razvoju sa osobama urednog razvoja uz najveći stepen tolerancije i empatije.

Kraj aprila nas je obradovao sa jednom zlatnom medaljom koja je stigla u naš grad. Vukadin Ivana golmanka u inkluzivnom ženskom fudbalu je donijela zlatnu medalju kao i cijela ekipa iz Bosne i Hercegovine na učešću na Specijalnoj olimpijadi u Abu Dabiju. Ivana je članica udruženja "Budi mo prijatelji".

In memoriam (1935 – 2019.) Tvrtko Kulenović

Tizian: Sveta i profana ljubav (Rim, Galleria Borghese)

NEBESKA I ZEMALJSKA LJUBAV

Prof Tvrtko Kulenović

Prva velika renesansna slika koju sam u djetinjstvu vidio na reprodukciji nila je Tizijanova "Nebeska i zemaljska ljubav". Po sredini slike je dugačal valni bazen, na jednom njegovom kraju sjedi gola, a na drugom obučena iena. Ona gola je solidne građe, čak pomalo sisata a ona obučena luksuzna" naprlitana i pomalo izazovna. Bio sam zbunjen, ali je jasno pisalo: "gola žena je simbol nebeske a obučena zemaljske ljubavi" Tako je po učenju renesansnih mislilaca platonista u ovom slučaju posebno Marsilija Fičina: golotinja je simbol čistote, prirodnosti nenametljivosti a luksuzna haljina sa nakitom simbol "društvenosti fakle ponude, pa i pohote. Obje su "venerine bliznakinje", ali jedna lonosi "vječitu sreću" a druga "kratkotrajnu sreću". Ove, kasnije :aboravljene, potisnute, pa i zabranjene vrijednosti obnovljene su tel polovinom XX vijeka, u "seksualnoj revoluciji, ali sa promijenjenin :načenjem: golotinja je predstavljala fizičku ljubav, dok se romantična olatonska ljubav uglavnom "odigravala" u odječi, s tim da je uveliki zgubila u značaju. Jedan američki univerzitetski pozorišni redatel z 60-ih godina jadao se da njegovi studenti - glumci više ne razumiju Romea i Juliju". Možda je ovo jadanje bilo pretjerano - ali je u svakon :lučaju dobro oslikavalo stanje stvari, s tim da ono nije poticalo toliko z prirode ljubavi koliko iz prirode revolucije. Svaka revolucija, pa dakle seksualna, svaka "novostečena sloboda" znači pretjerivanje i grč a u ovom grču tijelo je istisnulo "dušu", ali ne sasvim. Kad su revolucije prošle tvari su se opet promijenile i nebo i zemlja su se približili jedno drugom na je tako bilo i sa nebeskom i zemaljskom ljubavi. Na "vječitu sreću" višt niko ne računa, ali je za trajniju sreću neophodna sinteza i simbioza ovil lviju ljuhavi dok svaka za sehe može računati samo na kratkotrajnost

Akademik Tvrtko Kulenović je ovaj tekst napisao za promociju lotosove knjige Uvod u proučavanje i podučavanje humanih odnosa među polovima. - godina 2007., 10. februar - Profesore mi smo s Vama!

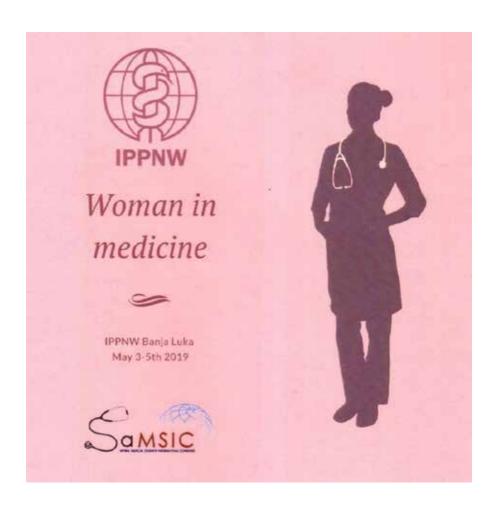

26

Maj

- 07. maj Dan džamija
- 15. maj Dan porodice
- 17. maj međunarodni dan borbe protiv homofobije i transfobije

LOTOS

Zaštita mentalnog zdravlja; Protection de sante mental; Mental Health Protection Zenica

ŽENA U MEDICINI

Nenapisani roman

Konferencija u Banja Luci, maj 2019. godine

Konferencija Women in medizin Fragmenti iz izlaganja

Naslov ove konferencije ima više dimenzija i ja nisam mogla odlučiti da li napraviti istorijski pristup etnografski pristup ili politički. Na kraju sam se odlučila da predstavim svoj život u ovoj djelatnosti koja je i umjetnostumijeće i vještina što podrazumjeva onu zanatsku djelatnost ovog poziva. Odazvala sam se pozivu organizatora da bih na neki način pridonjela tkanju ove konferencije. Kako u svom radu često koristim elemente iz umjetnosti bilo likovne ili književne, citiraću meni dragog pjesnika Dobrišu Cesarića.

Slap

Teče i teče, teče jedan slap; što u njem znači moja mala kap?

Gle, jedna duga u vodi se stvara I sja i dršće u hiljadu šara.

Taj san u slapu da bi mog'o sjati, I moja kaplja pomaže ga tkati.

Dobriša Cesarić

Kako se u takozvanoj ženskoj literaturi autorice u velikom postotku pridržavaju svojih ličnih istorija, tako ću se i ja ukratko pridružiti tom trendu. Rođena sam kao željeno dijete i dobila uobičajno obrazovanje i vaspitanje za gradsku djevojčicu. Kako je jedna djevojčica napisala: "Stvori Bog Adama i pogleda pa reče: " Mogu ja i bolje" - pa stvori ženu." (Kuburić Z., 2011.)

Djetinjstvo i mladost prošli su uobičajeno. U pubertetu sam plakala što nam je ukinut latinski jezik a u adolescenciji mi je bilo žao što nemam starijeg brata jer sam mislila da bih uz njega više planinarila. I onda je došao fakultet. Jedan od razloga upisa na medicinu bio je mogućnost putovanja i učešća u istraživačkim ekspedicijama. Često sam slušala uživo Tibora Sekelja koji je držao predavanja u Sarajevu. U svom timu je uvijek imao doktore često doktorice.

17 RAĐAONE

Ginekologija i akušerstvo

Predmet se sluša dva semestra, studenti imaju obavezu u svakom semestru provesti osam dana takozvanom u tzv. "internatu". To je rađaona i treba se stalno biti prisutan u bolnici, dan i noć.

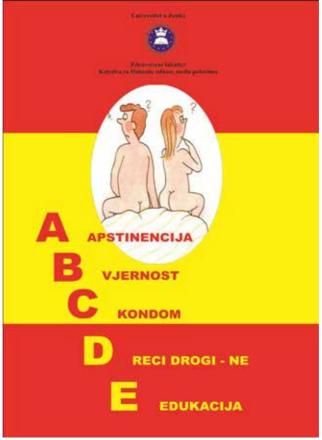
U filmu "Grg Zorba" glavni junak izgovara: "Probudio sam se pored ženskog spola" (u javnoj kući). Kao i Grk Zorba i ja sam se odjednom prenula uz ženski spol u rađaoni. Žene su ležale na ginekološkim stolovima, jedne su psovale muža, druge su dozivale očeve. Na prvom krevetu djevojka iz Dubrovnika je rodila blizance i izgovorila: "Doktore, ubijte ih!" Osoblje se u porođajnoj sali narogušilo i niko nije govorio jednostavno da ne bi izgovorili neke ružne riječi. Na zadnjem stolu žena moli da je porode jer je jako boli. Naš asistent doktor Srećo Šimić (kasnije akademik) je pregleda i uzvikuje: "Moja ženo, ti nisi trudna"! Ovo je tumor. Okreće se glavnoj sestri i zapovijeda – odmah u salu (za operaciju). On korača velikim koracima i samo izgovara: "Djeco, ovo je gore od rudarskog posla". Noć curi, ostale žene čekaju svoje trudove, a studenti u uglu prelistavaju svoje bilježnice. Ja razmišljam. Ovdje se tek vidi "Ravnopravnost spolova" i pravim bilješke. Govorim sebi. Napisaću jednom roman o životu studenata medicine. Te bilješke imam i danas negdje na tavanu i ne mogu da ih nađem iako bih voljela da ih prikažem na ovoj konferenciii.

Roman o studentima nisam nikada napisala, ali sam vodila dva projekta koja su se završila sa knjigama. Prva "Humani odnosi među polovima" a druga o djeci bez gornjih ekstremiteta u našem kantonu "Leptir". O tim knjigama će mo pričati nešto kasnije. S obzirom na temu konferencije mogu se sjetiti malo scena u kjojima je bilo problem što sam liječnica to jest doktor ženskog spola. Kada sam kao mlada doktorica vodila ekipu za imunizaciju djece po seoskim školama, direktori škola su se prvo pozdravljali sa našim šoferom, pa on je muškarac, pa valjda šef pa tek onda sa nama ženskim članicama ekipe. Bilo je neprijatnih situacija u toku dežura na prijemu u bolnici. Npr. bolnički brijač se jednom tako napio da je upao u delirij, trgao cijevi od umivaonika, a mene su zvali da intervenišem. Nisam znala kako prići pomahnitalom čovjeku, a na dvoja vrata te prostorije se skupilo svo muško osoblje od portira do doktora sa hirurgije (Dr. Vučak) i gledali su kako mi stojimo jedan naspram drugog i navijali. Nesjećam se kako se ta situacija razriješila.

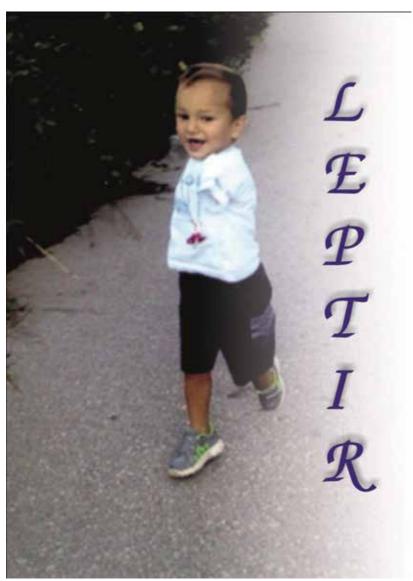
Imam jedno lijepo sjećanje na početak karijere i dežure u bolnici. Negdje oko šest ujutro zvali su me da odem kod hirurga, doktora Gagulića. Ja sam se javila a on je rekao sjedi i piši, jer je dežurni ljekar na prijemu trebao ujutru u sedam sati predati raport direktoru bolnice o dešavanju predhodnog dana i

noći. Doktor Gagulić mi je izdiktirao da se sinoć odnosno jutros u tri sata bacio pacijent sa trećeg sprata hirurgije (samoubistvo). Doktor Gagulić je pitao ko je dežurni na prijemu i rekli su mu mlada doktorica. Onda je on sam pozvao policiju, tužioca i sve koji treba da učestvuju u toj situaciji. Smatrao je da se mlada doktorica sa prijema ne bi snašla i da se pozvani službenici policije i drugih struktura ne bi tako brzo odazvali. Hvala mu.

Ovdje ćemo prekinuti izvještavanje iz referata jer je tekst dug, a zainteresovani ga mogu dobiti u našem udruženju.

Februar 2007.

2015. godina

DISKUSIJA

I

Psihološke dimenzije maskulinosti i femininosti su skupine socijalno poželjnih osobina ličnosti za koje se stereotipno smatra da se na osnovu njih razlikuju muškarci i žene.

Maskulinost je opisana skupinom instrumentalnih osobina, femininost skupinom ekspresivnih.

U našem radu nismo diskutovali o osobinama muškaraca i žena već smo prikazali neke segmente iz likovne umjetnosti i umjetničke proze koji doprinose vaspitavanju za humane odnose među polovima.

Ш

Žena i medicina

Nećemo se zadržavati na opisu polova ali mladim kolegama i kolegicama na početku karijere predlažemo da prate kod jedne ili dvije generacije studentica medicine menstruacioni ciklus.

U praksi većina studentica prilikom polaganja velikih ispita gube svoj ciklus koji se poslije ureduje. Tu pojavu trebalo bi posmatrati naučnim metodama.

Liječnice najčešće rađaju djecu u doba učenja na različitim specijalizacijama i polaganjima specijalističkih ispita kao i u toku sticanja akademske karijere, bilo pisanja i odbrane magistarskog rada ili doktorskog rada.

Bilo bi jako zanimljivo pratiti mentalno zdravlje djece u prvoj generaciji kao i njihove djece tj. u drugoj generaciji.

Mladim učesnicima ovog skupa želim prvo dobro zdravlje i motivisanost u radu sa željom da vole ovaj izuzetan težak posao ljekara u praksi.

Gosti su bili iz Austrije, Njemačke, Italije i svih republika bivše Jugoslavije

Učesnici Internacionalne konferencije u organizaciji IPPNWA

WOMEN IN MEDICINE Unwritten novel

Conference in Banja Luka, May 2019 Segments of the conversation

The title of this conference has many dimensions and I could not decide whether to make a historical, ethnographic or political approach. In the end, I decided to present my life in this activity, through the art, which implies the craft activity of this call. I responded to the organizer's invitation to contribute in some way to the weaving of this conference. As in my work, I often use elements from art, either artistic or literary, to quote the beloved poet Dobriš Cesarić.

Waterfall

The waterfall flows, flows and flows; And what does my little drop mean to it?

Behold, a rainbow is formed in the water And it shines and runs in a thousand ways.

In order for that dream in the waterfall to shine, Even my drip helps to weave it.

Dobriša Cesarić

As in the so-called women's literature, the authors adhere to a great percentage of their personal experiences, so I will also briefly join this trend.

I was born as a desired child and got a regular education and upbringing for a city girl. As one girl wrote: "God created Adam and looked at him and said:" I can do better "- then he created a woman." (Kuburić Z., 2011.)

Childhood and youth passed regularly. In puberty I cried a lot because our Latin language was abolished, and in adolescence I was sad that I did not have an older brother because I thought that with him, climb the mountains. And then college came. One of the reasons for enrollment in medicine was the possibility of traveling and expeditions because I followed the research of Tibor Sekel who held occasional lectures in Sarajevo. In his team he always had doctors, and often female doctors.

DISCUSSION

Psychological dimensions of masculinity and femininity are groups of socially desirable personality traits that are stereotypically thought to show the difference between men and women. Masculinity is described by a group of

instrumental traits, femininity by a group of expressive traits.

In our work we have not discussed the characteristics of men and women,

but we have already shown some segments of fine arts and artistic prose that

contribute to the upbringing for human relations between the sexes.

Woman and medicine

We will not stay on the description of the sexes, but we suggest to young

colleagues and colleagues at the beginning of a career to follow one or two

generations of menstruation medicine menstrual cycle.

In practice, most students lose their cycle due to large exams. This

phenomenon should be considered by scientific methods. Doctors usually give birth to children duringcollege at different specializations and taking specialist

exams, as well as during their academic career, writing or defending master's

thesis or doctoral thesis.

It would be very interesting to monitor the mental health of children in the

first generation as well as their children, in the second generation.

For the young participants of this meeting, I first wish good health and

motivation in working and to love this extraordinary and hard type of work

that doctors practice.

36

Prevod: Dijana Muminović

Susret inovativnih učitelja

Gospođa Nisveta Kozlić (lijevo), gospođa Radmila Rangelov Jusović i dr. Aiša (desno). Gospođa Radmila je doktor pedagoških nauka i već 20 godina radi na razvijanju i realizaciji programa obuke koji doprinose razvoju kompetencija nastavnika.

Dr Aiša demonstrira "Praistorijsku" igru – stvaramo muziku od različitih komada drveta. Hrabro joj asistira Nedim Krajišnik doktorant pedagoških nauka.

Konferencija u Konjicu, maj 2019.

JUNI

- 04.juni UN-ov Dan nevinih žrtava djece žrtava agresije
- 05. juni Dan čovjekove okoline
- 20. juni Izlet na "Branu II" Likovna radionica u prirodi
- 20. juni Svjetski dan izbjeglica
- 26. juni Međunarodni dan borbe protiv zloupotrebe droge i nezakonite trgovine ljudima
- 26. juni Dan povelje UN

Biti ovisnik znaći izgubiti smisao za radost

Ovisnost? Šta je tu zanimljivo?. Zašto je nekom zanimljivo svaki dan ponavljati nešto sto je loše po njega? Bila mi je najbolja drugarica, još uvijek je, ali samo u snovima. Sebe krivim što joj nisam pomagala kad sam mogla.

Svakim danom je postajala sve zatvorenija prema meni. Budući da smo živjele daleko jedna od druge na vrijeme to nisam vidjela, a kad sam primjetila, bilo je isuviše kasno. Jednog dana nazvala me je i plačući rekla: "Molim te dođi hitno je! Spremila sam se i brzo otišla da je vidim. Kad' sam je ugledala, to nije više bila moja drugarica. Tako podbuhla, propala, sa djointom u ustima. Moja prva recenica kad sam je vidjela bila je: "Čemu to". Ona me je samo zagrlila i plačući rekla: Nemam nigdje nikog, sama sam, a droge se ne mogu riješiti. Budući da nisam znala kako postupiti, pustila sam da se isplače. Nakon petnaestominutnog plakanja otišle smo na naše mjesto da mi sve isprica. Sve je moja draga sestrice, počelo onog dana kad si ti otišla. Da nisi, vjerovatno bi sve drugačije bilo. Te noći sam sjedila ovdje nakon tvog odlaska i tugu upijala gledanjem u jednu tačku, kad su došli oni: Začudjeno sam pitala a ko?. Oni. Oni drogeraši. U prvi mah su mi rekli: "Skloni se dijete, odavde ovo nije mjesto za tebe,al sam se oglušila na to. Počeli su sa motanjem a ja, ili od znatiželje ili od te tuge ponovo sam pitala da li mogu i ja da probam. A i sama znaš koliko sam to prije mrzila. Ali tu noć zlo je bilo jače od mene. Pozvali su me u svoj krug i započeli su seansu. Krenuli su u krug davati taj djoint i svi su uzimali dim, činilo mi se kao lahko. Došao je bio red na mene. U tom trenutku prekidam je i govorim, ti znaš koliko je to nehigijenski, medicinar si... Znam dušo, ali tu tugu sam morala negdje izbaciti. Uzela sam i dim, i šta znam bilo mi je fino nisam ništa osjećala ni tugu ni bol, a ni radost. Poslije tog sam jako bila umorna i otišla sam leći. I to okupljanje je trajalo svaku noć, naravno vremenom moje tijelo je postalo imuno na to. Tražilo je nešto jače. Jednu noć nakon završetka te seanse koja mi nije bila dovoljna, glavnog u grupi sam pitala ima li nešto jače, odgovorio je: "Da, naravno da ima,ali sve košta pa tako i to". Prekinula sam je s pitanjem. Jel'da odbila si ga? Odgovor je bio: Ne naravno,da nisam. Pare sam ukrala od mame i uzela tu jaču drogu. Bila je na fazonu šmrkanja, ali brzo i na to tijelo mi je postalo imuno i uzimala sam sve jače i jače droge. Kako su dolazile jače droge počeli su i problemi od onih sa roditeljima do onih u školi. Svu utjehu sam pronalazila u drogi. Jedva sam čekala odmor ili neko mjesto gdje mama nije da posegnem za drogom. Na kraju sam izbačena iz srednje medicinske, jer Bože moj šta će njima buduća doktorica koja koristi drogu. Taj dan nakon izbačenja sam se i s mamom posvadjala uzela sam svoje stvari i pobjegla od kuće. Čitavih mjesec dana sam lutala po gradu i lutala po zabačenim mjestima. U tom bjegstvu imala sam problema i s policijom, jer sam pokušala starici otet pare da bih mogla uzeti drogu. Završila sam u zatvoru, ali ni to me nije opametilo, samo sam gora postajala. Dani su mi bili sivi, i svaki je bio isti. Jedno jutro odlučila sam se vratiti kući, i zadnji put osjetila topli majčin zagrljaj koji mi nedostaje, i čula sam samo: "Ti više nisi moja kćerka" U tom trenutku nisam ništa znala ostala sam sama na ulici bez igdje ikog svog. Budući da sam bila punoljetna sama sam odgovarala za sebe tako da i u dom nisam mogla. Prestala sam i da jedem, i da pijem, počela sam krasti, bila sam u stanju sve da učinim za jedan dim te proklete droge. Jednom prilikom u klubu svoj dim droge sam skupo platila. Dileri nakon dima su mi stavili tablete u piće i silovali me. Tad.sam rekla sebi da ću prestati ali nije išlo toliko lahko kako sam ja mislila. Bože, kako sam samo bila naivna. Počela je da skida jaknu, a vene su joj toliko bile izbodene, crne da i dalje nisam vjerovala da je to ona. Mislila sam da je neka varka ili san i nadala sam se da ću se probuditi i zagrliti svoju najbolju drugaricu. Ali te misli su bile uzaludne. Počela sam s raznim pitanjima. A na svako pitanje je imala isti odgovor: "Ne znam". Naivna sam, voljela bih da nisam ali, sad je kasno. Nisam znala da će ovoliko da mi uništi život. Znam da imam samo tebe, molim te pomozi mi da se ovog riješim. Istog trena sam je zagrlila i, dogovorile smo se da odemo do zavoda za borbu protiv ovisnosti. Išla sam svaki dan s niom i trudila se, ali uzalud. Od tolikog pritiska života, otišla je, na svoj devetnaesti rodjendan ubila se. Našla sam je u prerezanih vena u sobi s pismom u kojem je pisalo: "izvini, morala sam". Sjela sam i plakala i klela sebe što nisam od početka bila uz nju, možda ne bi bilo ovako.

Od tog dana mrzim svakog ko radi na rasprodavanju droge, ko je konzumira i neopravdavam nikog koji kaže: "morao sam". Svaki problem je riješiv i ne treba ovako da se završi. Jedan mladi život radi tog je ugašen.

STOP OVISNOSTI!STOP DILERIMA!STOP DROGI!

Rad naše Aide Ibraković, polaznice Kreativne radionice, napisan povodom Literarnog konkursa na temu Borba protiv ovisnosti.

Dr Aisa Hadzihalilovic mirovnjakinja koja je rasplakala prepunu sa lu i dobila nevjerovatne povratne reakcije od italijanske publike!

Boravak u Italiji

Naše gospođe Dina Alić iz Konjica i Ifeta Merhemić iz Konjević Polja su demonstrirale razvijanje jufki i pravljenje pita u centru "Majka Tereza" a i otvorenom, na jednom gradskom trgu.

"Tri gracije", dr. Aiša, oblast djelovanja mentalno zdravlje, gospođa Ifeta, porodični biznis – piličarstvo i gospođa Dinka, primjenjena umjetnost.

Dr. Aiša je održala predavanje o psihološkoj traumi i njenim posljedicam za sve socijalne radnike Reggio Emilija, a u "sigurnoj kući" je govorila o svojim iskustvima u radu sa djecom koja su prisustvovala silovanju u ratu svojih majki.

Giovedì 20 Giugno 2019 ore 15-18

Presso Sala Zavattini Via F.Ili Cervi 70 - Reggio Emilia

In occasione della Giornata del Rifugiato 2019 il Comune di Reggio Emilia, nell'ambito del Progetto Sprar gestito dalla cooperativa sociale Dimora d'Abramo, propone un seminario formativo sull'elaborazione di traumi con donne e uomini dei Balcani e di altre parti del mondo. Il seminario, che si colloca nell'ambito del progetto Pita e Pasta di Pace, promosso da Iscos Emilia Romagna e Cooperativa sociale Madre Teresa insieme al Comune di Reggio Emilia, sarà un'occasione di formazione grazie al contributo di volontari, professionisti che affrontano tali percorsi insieme alle persone che hanno subito traumi complessi insieme alle persone che hanno subito traumi complessi

SEMINARIO

Attraversare e condividere i percorsi del trauma

Approcci e esperienze in dialogo tra Balcani e Reggio Emilia

ore 15 Saluti

Germana Corradini _ Comune di RE Andrea Cortesi | Iscos E.R.

15.15 "The culture of memory. Trauma - the

influence of parents on the children. The transgenerational gap"

Ajna Jusic _ Forgotten Children of war (Sarajevo)

Aiša Smallović-Hadžihalilović Ass "Lotos" & Zovica

16.15 Chiara Covri Coop. Soc. Madre Teresa

16.45 Erika Bin _ Referente dell'accoptienza femminile Cas Coop. Soc. Dimora d'Abramo

> Loverci De Moraes _ Progetto Sprar Reggio Coop. Soc. Dirrora d'Abramo

17.15 Interventi

17.50 Conclusioni
Germana Corradini Comune di RE

Luigi Codeluppi _ presidenta Coop. S. Dimora d'Abramo

a seguire: aperitivo di saluto e condivisione

coordina: Simona Nicolini _ Progetto Sprar di RE

Selma Hadžihalilović, predsjednica U pravnog odbora Lotosa dopunjuje predavanje dogradonačelnice Reggio Emilia u sali Trikolore.

JULI

06.juli - Dan saradnje (prva subota mjeseca jula)

11. juli – Svjetski dan civilnih žrtava rata

11. juli – Dan genocida u Srebrenici

Baščaršijske noći Sefardska noć – Sarajevo – mali Jerusalem U okviru večeri Sefardskih pjesama gost je bila gđa. šefika Korkut – Šunje a pratiule su je članice Lotosa.

U sredini dr. Eli Tauber, predsjednik Jevrejske zajednice u BiH sa članicama Lotosa.

Gospođa Šefika je izvela monolog iz priče "Pasha nosača Samuela " autora Isaka Samakovlije a zatim je odpjeva la kultnu pjesmu "Adio kerida". Ona je dobila ogroman aplauz a prva joj je čestitala kolegica Jasna Diklić.

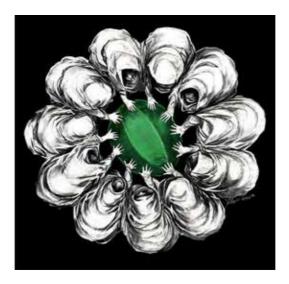
U Susret Srebrenici

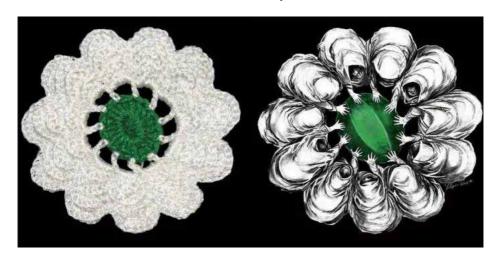
Slika Dr. Lijas Pilav – foto M.T Pozivamo nevladine organizacije, univerzitete u Bosni i Hercegovini i druge da kandidiraju dr. Pilava i njegove kolege za članove Akademije nauka Bosne i Hercegovine. Takođe treba pokrenuti inicijativu da njegov tim dobije Nobelovu nagradu za zaštitu ljudskih života i prava na život.

Dr. Aiša je imala čast da se fotografiše sa doc.dr. Piulavom poslije njegovog predavanja u Zenici. On je pripovjedao o bolnici u Srebreničkoj enklavi "Zaštićenoj zoni" (Ujedinjenih nacija).

Srebrenički cvijet

Enes Kopić je na svom crtežu predstavio majke koje su izgubile svoje sinove okupljene oko tabuta. "One su u bijelom kao meleci ili anđeli dok na konačan put ispraćaju svoje sinove."

Bijela boja latica cvijeta predstavlja stradanje, zelena boja koja je u središtu cvijeta predstavlja nadu, a 11 latica simboliziraju 11. juli 1995.

JEDANAESTI JULI

DANAS BUDITE TIHI

Uz međunarodni Dan saradnje članica Lotosa Angela Jekauc organizovala je Garten party u svom vrtu. Ovakvi datumi nas upućuju na pozitivnu komunikaciju sa drugim ljudima i potrebom da se i prijateljstvo njeguje kao cvijeće, kao ljubav, kao sve drugo što je lijepo.

Angela spada u izuzetno kreativne žene jer lijepo pjeva, piše pjesme i realizuje različite rukotvorine sa puno mašte i entuzijazma koje najčešće poklanja svojim prijateljima.

Učesnici sastanka "Pozitivna tolerancija" posjetili su grob slikara Lazara Drljače, "Posljednjeg bogumila" prije bilo označeno hrastovim deblom a danas je označen stećkom.

Volonterka Dajana Br nada je prvi put išla na sastanak službenim vozilom pa se za uspomenu slikala ispred auta OSCE-a.

August

- 01. august Međunarodni dan prijateljstva
- 12. august Međunarodni dan mladih
- 29. august Dan povelje Kulina Bana
- 29. august Dan Ze-do kantona

"Malo nam za sreću treba"

Zajedničkim snagama ispunjena je jedna mala-velika zelja: Naša divna Meliha je imala prvo iskustvo šminkanja uz instrukcije našeg talentovanog Amara. Ulogu modela je veoma rado prihvatila naša Adnana i bez imalo oklijevanja se predala u ruke, ispostavilo se veoma talentovane Melihe. Tragajući za velikim stvarima, nadajući se velikim preokretima zaboravljamo da je sreća sažeta od hiljadu malih sitnica. Podržimo jedni druge, pomozimo mladima da rašire svoja krila.

"Komunikacija"

U ubrzanom svijetu tehnologije, skraćenih poruka i stikera umjesto izražavanja emocije, veoma je vazno kontinuirano raditi na razvoju komunikacijskih vještina.

Na jednoj od Ivaninih Kreativnih radionica vježbali smo i razvijali komunikacijske vještine putem zamišljenih ubga Poslodavca i kandidata za posao. Uz puno smijeha i u veseloj atmosferi imali smo čujemo priliku da interviuisanje policajki, veterinarki. frizerki. šminkera, pa čak i muzičkih zvijezda. Grupa je osim

važnosti prezentovanja, naučila i važnost aktivnog slušanja, kao veoma važnog segmenta komunkacije.

Potrebno je da potičemo mlade i pomognemo im da ojačaju svoje samopošovanje i samopouzdanje jer su upravo mladi naš put prema inkluzivnom svijetu.

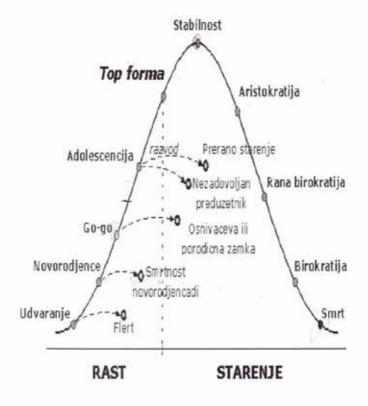
Polaznici Kreativne radionice su povodom 17. rodjendana nase Najde, sa voditeljicom radionice organizovali zabavu iznenadjenja. Zajednickim snagama, napravljen je i realizovan plan "Tajna rodjendanska zabava", a smijeh, pjesme i veselje odjekivali su cijelom ulicom.

Najda i njena porodica su pozitivan primjer borbe, snage i upornosti da svojoj djevojčici omoguće štosretnije djetinjstvo. Prijatelji iz lotosa im u tome pomažu.

Prilog I

Životni ciklus organizacije

(PP4G)
U. 4. visible brigade 34 - 36.
7/2/00 Rets.

T: -387 33 779 764 F: +367 33 779 779 podrska@peng.lss

Održali smo svečani sastanak povodom formalne registracije Lotosa, 23. augusta 1995. godine i diskutovali o fazi u kojoj se nalazi naše udruženje sada.

INOVATIVNIH NASTAVNIKA I NASTAVNICA 11. REGIONALNA KONFERENCIJA ZAJEDNICE

UVJERENJE

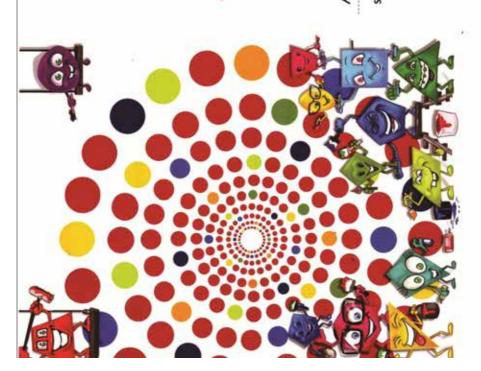
da je

Aiša Smailbegović Hadžihalilović

Sudjelovao/la na 11. Regionalnoj konferenciji održanoj u Bijeljini 22-25.08.2019. god

dr. Radmila Rangelov Jusović Izvršna direktorica COI Step by Step

Dr. Aiša lijevo i prof.dr. Stefan Seiffert u Bijeljini. Dr. Stefan proučava logičko mišljenje kod djece i radi u cijelom svijetu. Konferencija u Bijeljini bila je mjesto susreta i razmjene mišljenja predškolskih odgojitelja, učitelja i nastavnika srednjih škola cijele regije balkana od Slovenije do Sjeverne Makedinije. Konferencija je bila izrazito inspirativna i doprinjela je razvoju kompetencija nastavnika i ostvarila ciljeve organizacije Centra za obrazovne inicijative Step by Step.

Naše razvojno savjetovalište radi kontinui rano cijelu godinu. I voditelji radionica ii djeca su veoma sretni na zajedničkim susretima.

Faris

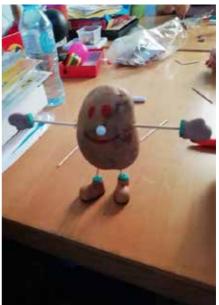
Septembar

- 08. septembar Međunarodni dan pismenosti
- 29. septembar Međunarodni dan gluhih osoba
- 31. septembar Godišnjica potpisivanja konvencije o eliminaciji svih oblika diskriminacije

Dželila Dizdarević je proslavila svoj 21. rođendan 4. septembra, i godinu dana volontiranja u Lotosu. Na fakultetu je dala sve ispite i jedri hrabro u novi semestar.

Edukativne radionice su pune veselja i radosti. Održavaju se redovno tokom cijele kalendarske godine u okviru projekta "Savjetovalište za djecu i roditelje". Na ovoj radionici krompir je postao glavna tema i glavna zvijezda.

Oktobar

- 01. oktobar Međunarodni dan starih osoba
- 05. oktobar Međunarodni dan djeteta
- 05. oktobar Međunarodni dan učitelja
- 06. oktobar Međunarodni dan disleksije
- 10. oktobar Svjetski dan mentalnog zdravlja Dan LOTOSA
- 15. oktobar Dan bijelog štapa (dan slijepih)
- 20.oktobar Dan distrofičara
- 22. oktobar Međunarodni dan pažnje posvećene mucanju i govornim manama
- 24. oktobar Dan Ujedinjenih nacija
- 31. oktobar UNICEF-ov dan djece, međunarodni dan šetnje

U povodu MeđunarodnogDana mentalnog zdravlja Lotos je prganizovao javnu tribinu na temu "Samoubistva i prevencija samoubitstva" prema sugestiji WHO. Stručno predavanje je održala dr. Aiša Hadžihalilović a učestvovale su i članice Lotosa gospođe Sabira Robović, Slavica Spremo i Mirjana Puđa.

Predavanje je pažljivo praćeno a naše seniorke su dobile veliki aplauz za svoj nastup.

Gospođa Sabira Robović i Slavica Spremo interpretiraju tekstove iz "ženskih razgovora" Dušana Radovića

U povodu 10. oktobra i donacije BH telecoma za 2018. godinu posjetili s nas mladi saradnici TV Hayat i napravili televizijski prilog o Lotosu.

Jedne subote nas je posjetio i Gradonačelnik gdin Fuad Kasumović i napravili smo zajedničku sliku za uspomenu.

Radionicu za roditelje i volontere vodile su Dželila Dizdarević i Mirjana Puđa. Tema je bila digitalno nasilje nad djecom.

Interno obilježavanje Dana mentalnog zdravlja i Dana Lotosa realizirali smo u našem prostoru. Družili su se naši seniori i naši juniori u dobroj atmosferi. Svojim dolaskom posebno su nas obradovaliVlado-Andrej Mijatović i Reuf Hadžihalilović jedni od osnivača Lotosa. posebna gošća je bila gospođa Mirhunisa Bektaš.

JESENJE JUTRO

Obukoh se.
Prozoru priđoh
A vani: jesen.
Moj prijatelj uđe u mokrom kaputu
I cijelu mi sobu namiriše kišom.
Ne veli ni: zdravo!
Sjedne.
Zanesen
Izusti: "Jesen".

Dobriša Cesarić

Lotosovci su organizirali radionicu na temu brzo hodanje u prirodi sa našim saradnicima iz udruženja "Budimo prijatelji". Po završetku treninga gospodin Hrustić Fahir nas je obradovao vitaminima, jabuka ma iz svog voćnjaka.

9. rođendan Ismaila i njegove 23 medalje u plivanju obilježene su prijemom kod Gradonačelnika gospodina Fuada Kasumovića. Na slici Sumea Mujkanović, dr. Aiša, Gradonačelnik, mama Ismaila Elmina i lotosovci Damir Čampara i Ivana Jurišić.

Gradonačelnik uručuje poklon za pripremu za paraolimpijadu u Tokiju i naočale za plivanje.

Ismail je pokazivao svoje medalje a gdin Kasumović je rekao da razmišlja o uređenju zatvorenog bazena za plivanje koji je potreban za mnoguu djecu u cilju njihove terapije.

Novembar

04 novembar Dan potpisa Evropske konvencije o ljudskim pravima

16. novembar Međunarodni dan tolerancije

19.novembar Međunarodni dan borbe protiv nasilja i zloupotrebe djece

20. novembar Deklaracija o pravima djeteta (UN)

25. novembar Dan državnosti BiH

25. novembar Međunarodni Dan borbe protiv nasilja nad ženama i Dan Univerzalne konvencije o ljudskim pravima.

29.novembar Sjećanje na AVNOJ

Delegat Lotosa je bila Mirjana Pu đa.

Trinaesta Međunarodna konferencija o statusu i pravima osoba sa invaliditetom se održala u lijepom gradu Sanski Most.

Za našu istoriju Sanski Most je veoma važan grad. Prva sjednica ZAVNOBiH-a Zemaljsko antifašističko Vijeće narodnog oslobođenja BiH je bio najviši državni organ antifašističkog pokreta u Bosni i Hercegovini tokom Drugog svjetskog rata. Održana su tri zasjedanja ZAVNOBiH-a.: prvo u Mrkonjić Gradu 25.11.1943., drugo u Sanskom Mostu 30.06.1944. godine i Treće i posljednje u Sarajevu 26.04.1945. godine. Na zasjedanjima ZAVNOBiH-a su ponuđena vrlo uspješne formule organiziranja zajednice koja je pluralna: država pripada svima i nikome posebno, te garantuje prava individualnih građana BiH.

Međunarodni Dan tolerancije 16. novembra 2019. godine
Koalicija za borbu protiv mržnje iz Zenice "Positive Tolerance" je obilježila ovaj
dan sa različitim sadržajima, a centralni događaj je bilo otvorenje izložbe "Na
marginama" u Bosanskom narodnom pozorištu Zenica. U goste su nam došli
predstavnici koalicija iz Jajca, Gornjeg Vakufa - Uskoplja, Viteza i Zavidovića.
Misija OSCE-a u BiH je podržala ovaj događaj. Imali smo priliku pogledati i
premijeru predstave "Ohtello". Delegat iz Lotosa je bio volonter Damir
Čampara.

Na Skupštini udruženja Mreže za izgradnju mira Lotosov delegat je bila Mirjana Puđa. Skupština je bila prilika da se razmjene iskustva i sjećanja na prošle aktivnosti ovog udruženja. Na slici je Mirjana sa gospodinom Ibrahimom Spahićem, aktivistom u području mira i umjetnosti, naročito teatarske umjetnosti, i Goranom Bubalom straga. Lijevo je aktivistica Zubejda Zukić iz zeničkog udruženja "Naš most".

Mreža za izgradnju mira je 2017. dodijelila nagradu dr. Aiši Hadžihalilović. Umjetnčku sliku (nagradu) uručio je švedski ambasador. Prvu nagradu Mreže za izgradnju mira dobio je fra Marko Oršolić. U svojoj zahvalnoj riječi dr. Aiša je naglasila da joj je čast i ponos što je u istoj grupi gdje je prvi fra Marko Oršulić.

Sa ove Skupštine, Mirjana se vratila sa zadatkom da se i naša organizacija udruži u povezivanje sa lokalnim vlastima u višim nivoima vlasti u vezi migrantske krize. Tokom njenog izvještavanja o toku Skupštine u Sarajevu prisutne članice Lotosa su ponavljale sjećanja na svoja iskustva u vezi sa prognanim i izbjeglim bošnjacima u toku agresije na našu zemlju.

Angela nam je recitovala svoju pjesmu "Zašto smo u koloni", dr. Aiša se prisjetila stihova "Putnik Petra Preradovića", koje je njen otac vrlo proživljeno recitovao na porodičnim priredbama.

ZAŠTO SMO U KOLONI

Oni koji nisu bili u koloni, srušili su nam snove, uništili živote djece.
Oni ne znaju kako je gaziti po hladnoj rijeci Ploviti dubokim morima,
Tražiti spas, a spas je negdje daleko.
Mnogi su krenuli na put bez povratka
ZAŠTO, u ime čijih interesa
PITANJE JE ZA CIJELI SVIJET!

Angela Jekauc

PUTNIK

Bože mili, kud sam zašo! Noć me stigla u tuđinju, Ne znam puta, ne znam staze, Svud go kamen gaze, Trdne noge po pustinju!

Još nočišta nijesam našo! Sjever brije s snježnog brda, A tuđincu siromaku Još je veći mrak u mraku, Još je tvrđa zemlja tvrda!

Naokolo magla pada, Zastrta je mjesečina, Ne vidi se zvijezdam traga; Majko mila, majko draga, Da ti vidiš svoga sina!

Da ti vidiš njega sada Okružena bijedom svega Ti bi gorko zaplakala, Ruka bi ti zadrhtala Od žalosti – grleć njega!

Zašto tebe nijesam slušo, Kad si meni govorila: "Ne idi, sinko, od matere, Koja mekan ležaj stere Tebi usred svoga krila!

Ne idi, sinko, draga dušo, Ne id' od krova očinoga, Tuđa zemlja ima svoje, Ne spoznaje jade tvoje, Tuđa ljubav ljubi svoga!"

Govoreći sobom tako, Ka kolibi jednoj klima Koju spazi iznenada Umoreni putnik sada, I zakuca na vratima. Otvarajuć sve polako, Pitajuć se: ko će biti? Glavu pruži jedna stara. "Daj u ime božjeg dara, Bako, meni prenoćiti!

Ne znam gdje sam – kud sam zašo, Noć me stigla u tuđinju, Ne znam puta, ne znam staze, Svud go kamen noge gaze, trudne noge po pustinju!

Drugi noćaj gdje bih našo! Sjever brije s snježnog brda, A tuđincu siromaku Još je veći mrak u mraku, Još je tvrđa zemlja tvrda.

Naokolo magla pada Zastrta je mjesečina, Ne vidi se zvijezdam traga, Majko mila, majko draga, Primi pod krov tuđeg sina!"

" Primila bih tebe rada, Ali vidiš: tu spavaju Tri mi sinka i tri kćerce, Koji cijelo majke srce I svu kuću ispunjaju!"

"Nij' daleko već do dana, Već pozdravlja pijevac vile; Dok zagrije danak božiji, Malo vatre bar naloži, Da otopim smrzle žile!"

"Vatra mi je zapretana, drva nemam skoro ništa, Ovo malo što j' unutra Treba mojoj djeci sjutra Kad se skupe kod ognjišta!"

"Za tuđinca ništa nemaš, Tuđa majko, kad te moli, Tuđe dijete tvoje nije!" – Tim mu grozne suze dvije Niza lice kapnu doli.

"Gdje su ruke tvoje majke Sad da skupe suze sina? Gdje koljeno da počine, Da si teško breme skine, Gdje je tvoja domovina?"

Ko da su mu grči ljuti Timi riječmi srce stisli, Sav ukočen putnik stoji, Leden znoj mu čelo znoji I otimlje mozgu misli.

Al' oči mu uzdignute Okrenu se oj onamo Gdje od drage domovine Svako jutro sunce sine, Tamo željom hiti, tamo!

"Tebi opet duša diše, Tebi srce opet bije; Domovino, majko sreće, K tebi opet sin se kreće, Od radosti suze lije!

Primi opet svoje dijete, Dovijeka će tvoje biti, Ljubit tebe svako doba, U tvom polju daj mu groba, Tvojim cvijećem grob mu kiti!"

Petar Preradović (1818 -1872)

U povodu Dana Državnosti Seniorke iz Lotosa su gostovale u Udruženju "Naš most" Interprtir ale su stihove akademika Skendera Kulenovića i vesele priče D.Radovića

Gospođa Sena Fetić

Gospođa Slavica Spremo

Safija Vučenović, Fetić Sena, Sabira Robović, dr. Aiša, Šefika Korkut i Mirjana Puđa, ekipa koja je realizirala ovu radionicu.

81

SRETAN DAN DRŽAVNOSTI

Decembar

- 1. decembar Međunarodni dan osoba sa invaliditetom
- 05. decembar Međunarodni dan volontera za ekonomski i socijalni razvoj
- 08. Dan sjećanja na stradanje žena u ratu u Bosni i Hercegovini
- decembar Dan ljudskih prava, godišnjica potpisivanja Univerzalne deklaracije o pravima čovjeka
- 30. decembar obilježavanje Nove godine u klubu LOTOS

Vrijedne gospođe, supruge ambasadora stacioniranih u Bosni i Hercegovini su organizirale Diplomatski zimski bazar, n ajveći humanitarni događaj u našoj državi. Članice organizacionog odbora su Zsofia Kuszenda, supruga ambasadora EU, Martina Field -Klisović, supruga britanskog ambasadora, Annarita Lipello, supruga talijanskog ambasadora, Anna Jewel, supruga rezidentnog predstavnika Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) i Madeline Ben Atiković.

Dr. Aiša i Dina na diplomatskom bazaru

Dina (Bazar Sarajevo)

Umorna sam ko pas, ali ipak ću vam ispričati ponešto o dr. Aiši Hadžihalilović.

Srele smo se na aerodromu u Sarajevu i odmah se "kliknule". Ima godina da mi bude majka, ima i brižnosti kao da mi je majka, a opet ima toliko duha da otrpi moj neslani humor i još se pridruži mojim folirantskim ispadima.

Otputovale smo na mirovni projekat u Italiju i prvo jutro me nasmijala do suza. Nije znala da će svojom opaskom o mojoj frizuri prečicom ući u moje srce.

"Mogla si se još jednom počešljati!"

"Ja sam ovo tapirala pola sata sad bi me Vi, doktorice zalizali!"

Onda smo obje počele da se smijemo. Istovremeno smo počele da se volimo. Još uvijek to traje. Naš današnji susret je prvo izazvao iskrene osmijehe i ljubav se u zagrljaj pretvorila. Baš smo se jedna drugoj obradovale. Doktorica u penziji volontira u Lotosu, udruženju iz Zenice. Danas je prodavala nesesere na štandu na Diplomatskom bazaru. Tako skromno i tako neupadljivo. Dva fakulteta, mirovna nagrada, milioni priznanja i ono najvažnije ŽENA koja brine o onima kojima medicina više nema šta pružiti u procesu oporavka. Osnovala je udruženje koje će brinuti o ovoj kategoriji ljudi. Ta planina od žene danas prodaje nesesere... i došla je iz Zenice u Sarajevo. I svaki put kad čujem nešto o njoj, pomislim to je taj vrhunac njene veličine, a onda me razuvjeri novim projektom, novim gestom, novom akcijom.

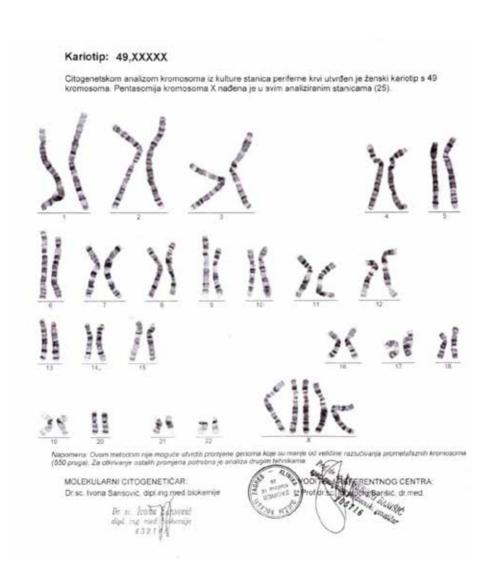
"Baš mi treba jedan neseser, i to baš ovakav svijetlo plavi!"

Ko da sam ga godinama željela, tako mu se radujem. Ona je presretna, objašnjava čije ručice su izrađivale nesesere.

Još jednom se grlimo... ona je tako velika, a tako mala i skromna.... Ona je Aiša, žena koju iskreno poštujem i volim. Jedna riječ kojom bih je opisala - LIJEK!

Dina iz Konjica

DIJALOG VOLONTERA

- A.: Stigao nam je citogenetski nalaz za Meliku. Radi se o pentasomiji hromosoma x!
  - I.: Šta ćemo sa našom Lutkom?
- A.: Uključiti ćemo je u grupu. Stigao nam je nalaz Mirhe! Klasična trisomija 21.
  - I.: Uključujemo je u našu zajednicu.
- A.: Ismail je rođen bez obje ruke i njegova socijalizacija sasvim dobro teče. Vahid je izgubio ruke kao dječak, igrajući se na trafo stanici.
- I.: To je naša ljepota. Bez mržnje i predrasuda prihvatamo svu djecu i mlade.
- A.: Nena je stalno u blagom statusu epileptikus jer ima Rasmussen progresivni encafalitis i ne može da pohađa školu, a kod Džana je gruba motorika dobra ali ne govori. Kod njega se radi o urođenom obolenju ponsa i malog mozga Joubertov sindrom.
- I.: Djeca su napravila veliki poster na kojem su napisali: "Uzmi me za ruku, obiđimo cijeli svijet. Pronađimo baštu ljubavi, moj prijatelju smijeli!".

među nama je i Marko, gaj mladić koji divno realizuje radionice sa djecom. I kad se družimo i kad se fotografišemo ne prepoznaje se ko je od nas tipična a ko atipična osoba.

- A.: Ako ste čovjek bez mržnje i predrasuda dođite u Lotos, jer sve Konvencije o pravima djece, ljudskih prava, LGBT prava, sve konferencije o ljudskim pravima i okrugle stolove pretvaramo u zajednički život.
  - I.: Dodite u Lotos!

U povodu Dana Državnosti, Međunarodnog Dana invalida i Međunarodnog Dana volontera sa našim prijateljima smo ortganizirali lijepi koncert:

KONCERT

MOJE PJESME MOJI SNOVI

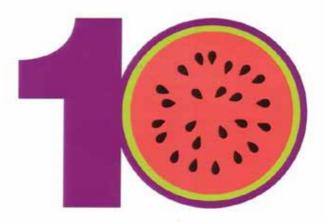
PROGRAM:

- Jusić Sara, "Oj zoro" Milan Prebanda Srednja muzička škola Zenica Klasa: Vesna Košpo Klavirska pratnja: Ilda Šut
  - 2) Mirjana Puđa pozdravna riječ
    - 3) Safija Vučenović Splet pjesama sa naših prostora harmonika Amel Gadžun
- 4) Enes Dedić "Put oko svijeta uz saz"
- 5) Vokalna grupa Bosnia Folka "ISKRE" Volim pjesmu (splet narodnih pjesama) pripremila Elvira Berrigan
- 6) Safija Vučenović, Enes Dedić i ISKRE Star se Čurčić pomamio Jovano Jovanke Što te nema
- 7) Vokalna grupa Srednje muzičke škole Zenica "Ergen Deda" Peter Lyondev Klasa: Elvira Berrigan
  - 8) "Zemljo moja" Izvode svi učesnici i gosti koncerta

"Iskre" i naši partneri su bili zaista divni. Koncert je veoma uspio i na krilima muzike svi učesnici i gosti su uživali. Na slici dole solista Safija Vučenović uz pratnju prof. Dedića koji je svirao saz.

U povodu obilježavanja 10 godina postojanja Ženska mreža Bosne i Hercegovine

se zahvaljuje

LOTOS - ZASTITA MENTALNOG ZDRAVLJA

Na bezrezervnoj podršci ženskom pokretu i predanom radu na unaprjeđenju prava svih žena i djevojčica u BiH.

> Ženska mreža BiH 2019

Naši volonteri su u toku ove kalendarske godine uzeli učešća na mnogobrojnim konferencijama i seminarima i trebalo bi nam dosta prostora da sve obilježimo.

Prisustvovala Mirjana Puđa

Volonterke Dželila i Senka sa gospođom Munirom (u sredini)

Naši mladi pred zgradom pozorišta. Još jedna zajednička posjeta pozorištu korisnika edukativnih radionica prije Nove godine.

Izlet na Vlašić

Na kraju tekuće kalendarske 2019. godine možemo sa zadovoljstvom rezimirati naš rad i zaključiti da smo i ove godine uspješno realizirali sve naše planirane aktivnosti.

SRETNU I USPJEŠNU NOVU GODINU Happy and successful New year from Lotos

May the forthcoming holidays be filled with peace and may the New Year bring joy and happiness to you and yours.

Lotos

Želi Vam

Emina Hadžihalilović-Muračević psihologinja na edukaciji iz kognitivno bihevioralne terapije, izvršna direktorica Udruženja.

Čestitkama za Novu Godinu pridružuju se i članovi našeg Upravnog odbora.

Naša poruka na kraju ove godine.

Dragi roditelji i staratelji,

ljubite svoje dijete, grlite svoje dijete, stalno, neka se osjeća voljeno i zaštićeno, neka dobro zna da su roditelji uz njega.

Ljubav se ne može dozirati i ne može se reći za danas je dosta, umorni smo.

Nemojte tući svoje dijete, ako je palo, ako je nešto razbilo, ako loše čita, ako loše piše, ako je dobilo jedinicu u školi a Vi želite peticu.

Samo uz jaku i neizmjernu ljubav dijete može izrasti u zrelu i pozitivnu ličnost.

Oslobodite svoje dijete strahova od Vas, od škole, jer će se u budućnosti bojati svoga momka, svoga muža, svoga šefa i nikada neće biti u potpunosti JA.

Volite svoje dijete i pružajte mu podršku u svakom trenutku

Stručni tim Lotosa

ZAHVALNICA

Udruženje Lotos je neprofitna organizacija, zato nam je ugodna dužnost da zahvalimo svim pojedincima i organizacijama koji su nam svojim znanjem, svojim vremenom, svojim prostorom, savjetom, novcem, dobrovoljnim radom omogućili realizaciju naqših ideja.

Donatori:

ADRA Babić Emina Begagić Muhamed Bektaš Merhunisa

BH Telecom

CHIESA VALDESE unione delle chiese metodistee valdesi

Comitato ISCOS Emilia Romagna – Italija

Cure Sarajevo

Delić Mehmed Haba

Diplomatic Winter Bazar

Grad Zenica

Federalno ministarstvo za rad i socijalnu politiku FBiH

Fetić Tarik

Hasanica Nino

Hope and Homes for Children u BiH

Hrustić Fahir

Husejnagić Senad

Ibraković Hasan

Jurišić Ivana – Udruženje Robijaši

Käser - Iten Ronald i Doris

Kevelj Aziz

Merhamet d.o.o.

Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice

PERO d.o.o. Zenica

Petrović Andrija

Petrović Ivan

Pomirenje – Udruženje građana

Sarajlić Azra

Strukar Mensur

Šahman Lamija

Šahman Fadil

Tunović Muhamed - Badi

Zavod zdravstvenog osiguranja ZDK

Emina Hadžihalilović -Muračević izvršna direktorica

Lotos njeguje multikulturu Smanjuje tugu Unutar porodice Podiže samopoštovanje Samopouzdanje kod djece i odraslih

POGOVOR

Drage prijateljice i prijatelji,

Prije svega Vam se želim zahvaliti na odvojenom vremenu i podršci koju nam pružate. Vi nam dajete dodatnu motivaciju za nastavak rada na izgradnji inkluzivne zajednice. Kroz godišnji Bilten, svake godine se pokušamo osvrnuti na neke od provedenih aktivnosti. Međjutim, važno je napomenuti da to i nije tako jednostavan zadatak imajući u vidu da Lotos čini tim volontera i volonterki, što znači da su naše aktivnosti u najvećem dijelu složene u našim srcima i iste nije baš jednostavno "posložiti" na papir.

Još je teže odvojiti jedne aktivnosti od drugih, jer ne postoji veliki ili mali volonterski rad, veliki ili mali osmijeh, velika ili mala suza, velika ili mala borba i slično. Svaka od provedenih aktivnosti koje su opisane u ovom izdanju Biltena, ali i one koje nisu ovdje navedene, imaju jednaku važnost i svaka od njih je doprinijela ne samo ostvarenju nekog od naših već zadanih ciljeva već je doprinijela i nastanku novih ideja za unapređenje mentalnog zdravlja. Ono što papir nije u mogučnosti da prenese jesu različite emocije kojima je svaka naša aktivnosti popračena.

Zbog toga Vas pozivamo da nas posjetite i/ili kontaktirate jer ništa ne može pokazati pravu emociju kao osmijeh i suze kako nas volontera/ki tako i naših korisnika/ca i njihovih roditelja i staratelja.

Srdačan pozdrav, Ivana

NA PRAVI PUT SAM TI IZAŠAO MAJKO (POEMA)

Mati moja:
Stabljika krhka u saksiji.
Pod strehom pitoma kumrija.
Vijek u četiri duvara.
Čelo na zemlji pred svojim Allahom velikim i svemilosnim.
Derviš s tespihom u tekiji.

U mejtefu,
u žutoj sufari i bijeloj bradi hodžinoj,
ovaj i onaj svijet ugleda;
po kosi osjeti rosu meleća,
na uhu crni šapat šejtana,
u srcu prelest saraja džennetskih
i stravu vatara džehennemskih,
pred očima čengel strašnog Azraila
što dušu vadi iz žila roba Božijeg.

Djevojkom,
s ledenog Šumeća pod kućom vodu je grabila đugumom
i preko sokaka, zavrnutih dimija,
rumenim je listovima trepetala
kaldrmom grbavom pod kućom
mokrim je nanulama klepetala
od muških je očiju bježala:
čista da dođe onome koji joj je zapisan,
kadifa bijela i kap rose sabahske
na njegov dlan.

Na dan
petput je od svog Allaha iskala
taj da joj bude mlad i pitom
k'o softa
i k'o kadija
pametan.

Uz sokak ga je kroz mušebak snivala. Srmom i jagom u čevrme slivala. Svilom iz grla, podnoć ga zazivala: "koliko je duga zima bila...."

Na pjesmu: mjesečinu,
na dlanove: čaške rumene Allahu otvorene,
Allah joj njezin,
na dlanu svoje milosti,
spusti sa njezine zvijezde sudbine
duvak paučinast, ucvao zlatima
bogatu udaju:
Te ićindije,

Đugum i mladost iz ruke joj ispade i Šumeće ih odnese: fijaker stade pred avlijskim vratima,

siđoše jenđije.

Grlo i koljena britka strijepnja presječe.

Srce glomnu. Glava prekrvi.

"Tako ti velikog straha i milosti, on da mi bude dobar i ugasan i ne odmiči me u daleku tuđinu, i ne prepusti me zlojedoj svekrvi!" Premrlo krto joj tijelo U feredžu, u kabur tijesan, slijep, zagušljiv staviše.

K'o ranjeniku, Glavu joj bijelim tulbentom Zaviše.

K'o s ovim svijetom,
s rodnom se kućom i Šumećem,
u Šumeću suza, majci na prsima,
rastajala.
K'o mejita,
obeznanjenu je u fijaker unesoše,
i dva je ata,
k'o na onaj svijet,
zanesenu ponesoše
i k'o kadifu bijelu i kap rose sabahske
mom je ocu
donesoše.

Usnom i čelom, tri nove ruke poljubi: svekru, svekrvi, njemu. I kako tada sakri pred njim oči, nikad mu više u njih ne pogleda.

Nit' joj bje softa, niti kadija! Pred svitanja, prigušljiv dah i lampu, uz mrtvi sokak batrgav mu je korak osluškivala. Pjanom, kundure mu obljuvane odvezivala. Stranca,

pitomošću srne zalud ga je prodobrivala.

Voskom podova i mirisom mivene puti,
svjelinom odaja i grla,
kajmakom na kahvi,
cimetom jela i tijela,
zalud ga je, zalud dočekivala:
Sljepočnice nikad joj ne dodirnu
dlanovima dragosti,
već je istrga klještima požude.

poslije svakog poroda,
šamijom se mrkom podnimljivala.
Zelene nokte
u tjeme joj svekrva zarivala:
bez njenog pitanja
ne dahnu.
U četiri tupa duvara klonulo je odhukivala
"Golemo nešto, golemo sam ti skrivila" – Allaha je

zazivala – svakog klanjanja.

Na tespih žuti suze ćehlibara, na žute usne: zapis koji šapće, na dlanove: žuta, Allahu otvorena sureta, Allah joj njezin, prstom svoje milošte, otrese sa njene zvijezde sudbine rosu vedre rumeni nur u pomrčinama: Te noći,
ja joj se rodih: sin ko san!
Izažeh joj se iz krvi:
Bijeh joj razgaljenje u grčinama
Odlomih joj se od srca:
Bjeh joj krna bakarna preranim sjedinama.
Bjeh joj sunce u četiri duvara.
Hasis tupim moždinama.

Ko pjenom smjeha,
sapunicom je omivala butice mi rumene,
ko u dušu,
u pamučne me uvijala pelene.
Dojkom ko hurmom
na usta mi je u bešici slazila.
Ko u svoj uvir,
na dojku je uvirala u mene.

Nad dahom mii je strepila ko jasika. Da joj ostasam – Allha svog je molila – ko jablan uz vodu, i da joj ubijelim, urumenim ko djevojka pod šamijom, i da joj upitomim ko sfta pod ahmedijom da joj ne budem kockar ni pijanica, nego sve škole da joj izučim, i da joj budem učevan i ljudevan i kučevan, i da se pročujem u sedam gradova pa da me onda na glasu kućom oženi, pticom iz kafeza,

103

koja ne zna na čem žito, na čem vino raste. o kojoj se prvi momci izlaguju petu da su joj i pletenicu vidjeli, o kojoj krmeljive ebejke šapuću ko o sehari mirisnoj zaključanoj. Kućom i dušom mir i bogatstva da joj rasprostrem, kuću i dušu bajramskim slastima da joj zalijem, pa kad joj se vratim iz čaršije, podvoljak da mi udobrovolji sofrom raspievanom, nevjestom sjetovanom, a kad joj od sreće i godina ohlade kapci očinji, ja, vid joj očinji, na svojim da je rukama, sretnu i mrtvu, u kabur meki položim ko u dušek džennetski. zemlji i Allahu njezinom da je predadnem pravednu... A trut begovski i rakija, u ocu muška pomama kućni hajduci vukodlaci – kuću i dušu joj ko vode rastakahu, dok jedne noći dođe poplava, odnese zemlje i kmetove, a zadnji dukat, što joj ostade, zadnje zrno bisera, zadnji ćilim pojede rz begovski bezruki i glad bezoka:

Rodnu kuću prodasmo i gola čerga postasmo, plašljiva, kirajdžijska... Od tespiha su joj jagode drvenile. Od aminjanja joj usnice mavenile. Ko trulež slezenu memla joj progrizala zelena dva žuta obraza u četiri siva duvara. Pijavica gladi tjemena nam je nesvjesticom sisala. A ona. ko zemlja pregladnjela, u žile sinu-jablanu svoj zadnji sok je brizgala: Od starog zara haljine mi skrojila da joj u školi ne krijem golih laktova, a kad joj se vraćah s knjigama, s glađju u mozgu, sa zimom pod noktima, dva mi je promrzla krompira gulila i nekakvu mi pticu bajala

Skender Kulenović

Poema "postao sam pravi čovjek – majka" možda je najljepša sociološka studija o položaju naše žene u prošlosti. Zato smo je priložili kao naš prilog kampanji "16 dana aktivizma protiv rodno zasnovanog nasilja". Osim toga naše seniorke su izvrsno interpretirale ovaj tekst u raznim prilikama.

koja je pjevala kad joj je bilo najgore: Samo da jednom kuću i srce joj napunim i na put pravi da joj izađem... Postao sam ti čovjek majko.

Tim Lotosa

Globalna kampanja 16 dana aktivizma

16 Dana aktivizma protiv rodno zasnovanog nasilja je međunarodna kampanja koju je pokrenuo prvi Institut za globalno žensko liderstvo i podržao Centar za žensko globalno liderstvo 1991. godine.

Učesnice/ci Kampanje obilježavaju datume između 25. novembra – međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama i 10. decembra Međunarodnog dana ljudskih prava kako bi simbolično povezale nasilje protiv žena sa ljudskim pravima i naglasile da takvo nasilje predstavlja kršenje ljudskih prava

Međunarodne nagrade

